

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 13. De simoniæ peccato, vt committitur in re essentialiter spirituali,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

qui fictam & deceptoriam simoniam committit, promittendo scilicet temporale pro spirituali sine animo implendi promissum: quia vere non emit spirituale, sed fingit se emere; vnde vere simoniacus non est, & per consequens (congruenter antedictis) nec excommunicatus, nec obligatus tali pacto acquisitionem beneficium resignare.

Aliæ adhuc præter hæc tenus memoratas dantur iuris Canonici pœnæ; quæ vt à simoniaco, etiam reali, incurrantur, imponendæ sunt per sententiam Iudicis. Prima est infamia, ex cap. Sane 15. quæst. 3. & ex cap. Inquisitionibus De accusationibus. Secunda est depositio ab omni ordine, & beneficio Ecclesiastico, ex cap. 2. De confessis. Tertia est, detrusio in arctum monasterium ad agenda perpetuam penitentiam, ex cap. Quoniam De simonia. Quarta est, vt contra simoniacum ad accusationem & testimonium admittatur quicumque etiam infamis & meretricis, ex cap. Tanta de simonia. Quinta est, vt duplum reddere cogatur simoniacus, qui exigit aliquid pro institutione ad beneficium, vel pro ingressu religionis, vel pro sepultura, ex cap. Audiuimus de simonia. Eiusdem generis est, inter impositas per bullam Pij quinti ante memoratam, illa de amittendis beneficiis & officiis iam antea iuste habitis, non enim esse late sententiæ, sed per Iudicem ferendæ habetur ex Nauarr. in sine citati numeri 110. Ratio vero est: quia pœna qua quis à iure priuatur re sua iuste possessa, non est sic accipiendæ, vt ille teneatur eam exequi in seipso. Pro quo faciunt tradita in præcedenti tomo lib. 13. num. 276. & aliquot sequentibus.

CAPVT XIII.

De simonia peccato vt committitur in re essentialiter spirituali.

SVMMARIVM.

- 189 Que comprehendatur nomine rei essentialiter spiritualis.
- 190 Simonia est, pro vicariatu spiritualis potestatis dare pecuniam.
- 191 Simonia committitur datæ pecuniæ pro ingressu religionis.
- 192 Nec consuetudo nec statutum in eo excusatur.
- 193 Accipi tamen potest in sustentationem, nisi monasterium sit suis opulentum.
- 194 Explicatio dubii, An pecunia accipi possit pro religionis ingressu, cum expletus est numerus personarum quas monasterium alere potest ex suis redditibus.
- 195 Explicatio alterius dubii, An simonia sit seruire monasterio ad impetrandum ingressum in illud.
- 196 Responsio negatiua ad dubium, An sit simonia, quod quis promittat in ingressu alicuius sodalitatæ, se quotannis certum quid soluturum.

189. **N**OMINE rei essentialiter spiritualis comprehenduntur gratia, qua Deo gratifimus, septem dona Spiritus sancti, gratiæ quas appellant gratis datas, in quibus prima omnium commissa est simonia per Simonem magum, cum putauit donum Dei pecunia possideri. Act. 8. In talibus autem commissa simonia, vix nunc vlla est in vultu; ideoque in ea non immorabimur. Quæ ad eam spectant Suarez tractat in tract. 3. de relig. lib. 4. cap. 9.

Comprehendi quoque potest iurisdicção Ecclesiastica; quæ cum supernaturaliter sit primum à Christo data (ex cap. Ita Dominus dist. 19. & ex aliis, quæ in eam sententiam habet Nauarrus ad cap. Noui De iudicis, notab. 3. illatione 24.) pecuniam pro ea communicanda accipiendo, simonia committitur huius speciei.

190. Et ita idem Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 111. ad 14. definit, iuxta cap. Ad nostram De simonia & cap. Licet de pœnis, simoniam committere eum qui emit vel conducit, vel per alium quemlibet contractum non gratuitum, acquirit Episcopi vel Parochi vel alterius beneficiarij Vicariatum, & quamlibet iurisdictionem vel potestatem spirituale, etiam ad tempus tantummodo. Additque contractum eiusmodi esse nullum, iuxta cap. fin. De pactis: & ideo per eum non acquiri talem Vicariatum; ita vt is qui sic accepit teneatur in conscientia illum relinquere: etiam si non sit

propterea factus ad illum postea obtinendum inhabilis, nec in excommunicationem incurrit: quia nullo iure id statuitur. Secus esset vero de Vicariatu perpetuo si acquireretur pretio: quia cum sit beneficium ex Clemen. 1. De offic. Vicarij, simonia quæ in eo committitur inhabilitatem & excommunicationem inducit, sicut commissa in alio beneficio.

Huc etiam reuocari potest simonia, quæ committitur dando vel accipiendo temporale pro ingressu religionis: quia cum vocatio ad talem statum sit donum Dei, accipere pecuniam pro dicto ingressu, est donum à Christo acceptum vendere, vt concluditur in cap. Quam pio, 1. q. 2. Vnde non modo per eundem canonem & proxime sequentem id fieri prohibetur ab Ecclesia, tanquam simoniacum: sed etiam per plures alios, nempe 8. 19. 25. 30. 40. Extra de simonia; & per 1. Extraug. communem eod. tit. in qua (vt retulimus in præced. capite) tam sic dantes, quam accipientes subiciuntur excommunicationi reseruata Summo Pontifici: ita tamen vt excipiatur casus in quo quis sponte aliquid ex deuotione offert recipientibus: tunc enim non peccatur, ne quidem si illi, qui largas dant elemosinas facilius carere admittantur, ex D. Tho. 2. 2. quæst. 100. art. 3. ad 4. Procedit vero dicta prohibitio non modo quoad Religiosos, sed etiam quoad Moniales, iuxta cap. Quoniam de simonia.

191. **Q**UÆSTIO EST autem si temporale accipitur, non quidem pro ingressu religionis, sed ob consuetudinem, vel statutum aliquod immemorabile, & per Romanam sedem confirmatum, vel pro sustentatione: et eius qui ingreditur. Ad quod responderetur omnem eiusmodi consuetudinem vel statutum iam non habere locum, propter definitionem Conc. Trid. sess. 24. cap. 14. qua abrogatur. Ad quod etiam facit cap. Veniens, De simonia.

192. Ratione vero sustentationis aliquid accipere, non esse quidem simoniacum quoad forum internum, cum sic nihil temporale pro spirituali accipitur reuera; quoad forum tamen externum esse præsumptiue; id est, in foro externo præsumi commissam esse simoniam. Quod intellige, si monasterium aliæ religiose familia, ad quam vt admittatur quis pecuniam dat, sit iam satis diues, vt post Syluest. verbo Simonia quæst. 15. dicto 2. intelligit Sotus lib. 9. De iust. & iure quæst. 6. art. 3. in fine. Ad idem id nihilominus esse peccatum scandalum. Imo vero esse peccatum de se, nec tantum ex illa circumstantia, patet à simili: quia si quis conferret gratis beneficium, & postea pro fructibus illius pretium à beneficiario acciperet, inique ageret: quia venderet, quod iam suum est. Pari quoque ratione, si quis gratis admittatur ad religionem, quæ opes sufficientes habens, tenetur eo ipso illum sustentare: dum ab illo pro tali sustentatione pretium accipitur; ei quod suum est inique venditur.

193. Quod si monasterium sit tenue, ita vt petentem ingressum non possit alere: sententia est D. Thomæ 2. 2. quæst. 100. art. 3. ad 4. Caiet. ibid. & in summula verb. Excommunicatio cap. 73. Syluest. loco citato post plures alios quos ipse commemorat. Tabienæ in verbo Simonia, §. 63. 64. 65. Arnilæ eod. verb. nu. 50. & in verbo Excommunicatio, excommunic. 60. à Victoria in relect. posteriore De simonia num. 12. & aliorum quos loco cit. num. 7. Suarez refert (late de eadem re consequenter differens) licite posse necessarium ad sustentationem ab illo exigi, cum non debeat illi abunde. Id quod ex Panorm. Syluest. Tab. & Arnil. admonent debere fieri per viam simplicis protelationis dicendo, Nos te libenter recepimus, sed si vis manere nobiscum, porta tantum vel tantum tecum, vnde viare valeas.

Quod vero dicitur in cap. Quoniam De simonia, quod nec etiam prætextu paupertatis ceat aliquid etiam à monialibus exigere, intelligendum est, vt iidem auctores annotant, vt sensus sit: quod non liceat exigere in fraudem, qua sub prætextu paupertatis accipiat aliquid respectu religionis, non ob solam sustentationem: vt sic censetur cum etsi monasterium reuera pauper non est: nihilominus prætextu paupertatis aliquid exigitur: aut licet pauper sit, aliquid vitæ petitur, quam sufficiat ad sustentan-

dam commodè vnā personam talis status. De quo Suarez num. 14.

194. Dubium autem hic oritur. An cum expletur est numerus personarum religiosarum, quæ ali possunt ex annuis redditibus monasterij, possit aliqua sufficienter ditata, cum sua dote supra illum numerum admitti. Ratio dubitandi est: quod in cap. vnico §. primo De statu regularium in sexto, & in Concilio Trident. sess. 25. cap. 3. De regularibus, prohibeatur ne ad monasteria plures moniales admittantur, quam possint ex redditibus eorum sustentari. In contrarium vero est communis consuetudo, optima legum interpres: quam D. Thom. loco citato approbavit. Vnde memorati canones intelligendi sunt prohibere, ne quando plures feminas monasterium alere non potest, quam in eo iam sint, non admittantur aliæ sine dote, expensis monasterij alendæ: ita Nauar. (cui Suarez consentit in seq. num. 17.) in tract. de redditibus Eccles. quest. prima monitione 62. ubi plenius ea de re agit.

195. Dubium aliud hic occurrit: quid dicendum sit, si quis seruiat Religiosis, ob promissionem sibi factam de eo admittendo post aliquod tempus. Ad quod Rosella verbo Simonia 5. num. 2. respondet simoniam esse. Syluester vero in cit. quest. 15. dicto 5. id negat. Distinctione autem vtendum est. Nam si loco stipendij promittatur, vel concedatur ingressus, aperte simonia est: si vero gratis inferuiat, vt probetur, vel vt seruiens alliciat Religiosos ad se facilius vel citius admittendum, non est simonia: quia tale seruitium non habet rationem pretij, sed potius liberalis donationis. Quia ratione censeatur quocumque potest non esse simoniam, si religio soluat debita alicuius, vt eam ingrediatur; vel si obstringat se parentes ipsius alere; vel aliud offerat, ea tantum intentione vt alliciat animus ipsius ad amplectendam religionem: quod non esse illicitum habetur ex D. Thom. 2. 2. quest. 100. art. 3. ad 4.

An autem simonia committatur si quis aliquid det alicui, vt ei sua intercessione ingressum in aliquam religionem impetret, intelligitur satis per explicationem dubij quod in fine seq. cap. proponetur: cum par sit ratio intercessionis factæ pro obtinendo ingressu religionis, & factæ pro ordine, aut beneficio Ecclesiastico obtinendo.

196. Monet dubitationem Syluest. in ead. quest. 15. dicto 7. An sit simonia, quod quis in ingressu alicuius sodalitatæ, ex statuto promittit se quotannis aliquid daturum. Recteque respondet non esse: quia talis sodalitas non est Religio, sed tantum plurium congregatio ad benefaciendum: in qua laudabile est aliquid imponi pro elemosynis, vel expensis cereorum, & aliarum rerum quæ faciendæ sunt, cum sodales conueniunt ad tractandum de salute animæ suæ. Ita ille.

CAPVT XIV.

De peccato simoniae, specialiter prout committitur in re causaliter spirituali.

SUMMARIUM.

- 197 Quando simonia committatur acceptione pecunie pro Sacramento aut sacramentalibus.
- 198 Simonia in ordine quo ad ordinantem.
- 199 Eadem quo ad ordinatum.
- 200 Item quo ad ministros ordinantis.
- 201 Quando simoniacum sit vel non sit id, quod post collationem ordinis datur.
- 202 Quando simoniacum sit dare Episcopo pecuniam, ne alium ordinet.
- 203 Quando dare ianitori pro accessu ad ordinationem.
- 204 Quando dare intercessori ad impetrandam ordinationem.

197. **I**N numero rerum causaliter spiritualium ponuntur Sacramenta & Sacramentalia: quæ sunt benedictiones quadam, vel consecrationes factæ ab Ecclesia. Pro quibus ratione sui, certum est nihil pecunie estimabile accipi posse, sine labe simoniae. Dico (ratione sui) eo quod ratione laudabilis consuetudinis in sustentationem ministri a quo

conferuntur, aliquid tanquam elemosyna, aut oblatio accipi potest, iuxta tradita in præced. num. 134. & seq. Nec refert, quod in matrimonio detur dos: non enim datur pro matrimonio vt Sacramentum est, sed vt est contractus quidam ciuilibis, quo vit obligat se ad vxorem alendam, & onera matrimonij sustinenda. De singulis in particulari (de quib. Sylu. in verbo Simonia quest. 8. & plenius præfertim pro speculatione, Suarez in cap. 10. & 11. eiusdem lib. 4.) sufficit pro praxi nonnulla circa Sacramentum Ordinis annotasse, quoad personas, quæ concurrunt ad illius collationem: suntque ordinator Ordinandus, & ordinatoris minister: nimirum examinatus promouendorum ad ordines, & notarius qui scribit promouendos vel eos vocat, qui; scribit literas relictionales Ordinis accepti, quem ad loco citato, dicto quinto Syluest. habet.

Quoad ordinatorem igitur notandum est, Episcopum non posse abique labe simoniae aliquid temporale recipere pro collatione Ordinis, ex cap. Quidquid, 1. quest. 1. & ex cap. 1. De simonia & ex Extraug. 1. communi, eodem tit. & ex Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. in decreto de reformatione: ex quo habetur id procedere in collatione quorumcumque Ordinum, etiam tonsuræ Clericalis. Quamquam tamen post ipsam collationem Ordinis, liberaliter ac sponte, & non in compensationem oblatum, recipi potest: dummodo absit scandalum, ex cap. Sicut Episcopus, 1. quest. 2. & ex cap. Dilectus 2. §. finali De simonia.

Quoad ordinandum vero, notandum est simoniam committere rogando Beneficiarium, vt suum beneficium resignet in ipsius fauorem, quo ordinari possit ad beneficij titulum, intereaque facta conuentione, quod denuo in fauorem ipsius diplomæ beneficium resignabit. Item rogando patronum, vt præsentet ipsum ad beneficium, ad cuius titulum ordinari possit, facta similiter conuentione, quod illud denuo resignabit in fauorem eius quem volet is ipse patronus. Et quamuis vtraque hæc simonia conuentionalis, sit in beneficio: perinde tamen ac si commissa esset in ordine, ob eam incurritur suspensio in ordine per cap. Neminem, & cap. Sanctorum distinct. 70. & cap. Cum secundum, De præbendis: in quibus talis suspensio imponitur ei qui sacros ordines suscipit abique titulo beneficij, vel alterius quod pacifice possessum, ad victum sibi honeste sufficiat. Quam penam Concilium Trident. innotat in sess. 21. cap. 2. De reform. ea de re amplum statutum tradens. Titulus autem fictus, qualis est in duobus propofitis casibus, pro nullo habetur.

Simoniam quoque is committit qui ab Episcopo ordinatur sine titulo facta conuentione de non petendo ab ipso aliquid in propriam sustentationem. Cum enim iure communi Episcopus Clericum pauperem ordinans sine titulo, teneatur ei providere de honesta sustentatione per citatum cap. Cum secundum: sane simoniaca erit dicta conuentione, tanquam ea in qua onus pecunie estimabile relaxatur pro habenda re spirituali; indeque ordinator per triennium & ordinatus in perpetuum suspenditur suspensione Sedi Apostolicæ referuata, per cap. Si quis, De simonia. Vbi etiam idem statuitur de eo qui ad ordines præsentatus est ab aliquo, facta conuentione de non petendo ab eo aliquid pro sua sustentatione. Cum qua fallacia, coincidit illa nimis frequens, qua parentes pauperiores filio fictæ constituunt patrimonium sufficiens ad sustentationem, confecto publico instrumento; quod antequam eidem filio tradatur, aliud conficitur per quod tali constitutioni ille renuntiat: ita vt ordinetur ad titulum patrimonij fictum.

Adde etiam ordinandum simoniam committere, si præsentatori suo aliquid temporale ad hoc det vel promittat, vt ad ordines ab ipso præsentetur. De quo habetur textus in cap. Ex tua, De simonia.

Quoad ministrum denique ordinatoris, notandum est, non tantum Episcopum qui ordinem confert: sed etiam ministros qui quasi accessorij, illum in ea collatione adiungunt, prohiberi aliquid etiam sponte oblatum pro illa accipere, vt videtur in Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. De reform. cui consonat cap. Sicut pro certo, De simonia.